

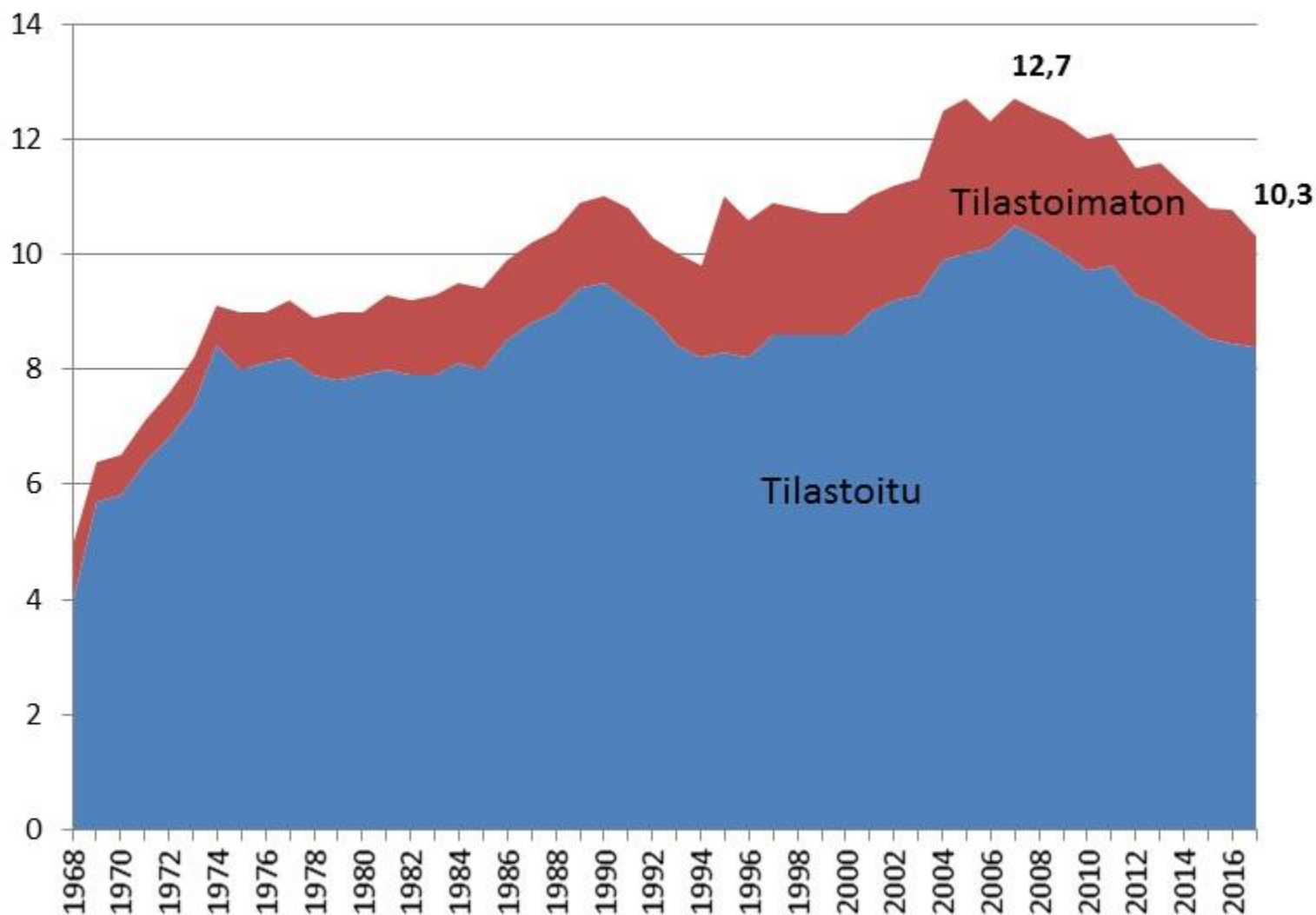
ALKOHOLI JA SYDÄN

Jussi Huttunen

**Valtakunnalliset terveystilapäivät
19.1.2019**

Alkoholinkulutus Suomessa 1960-2017

Litraa 100%
alkoholia
(+15 v.)

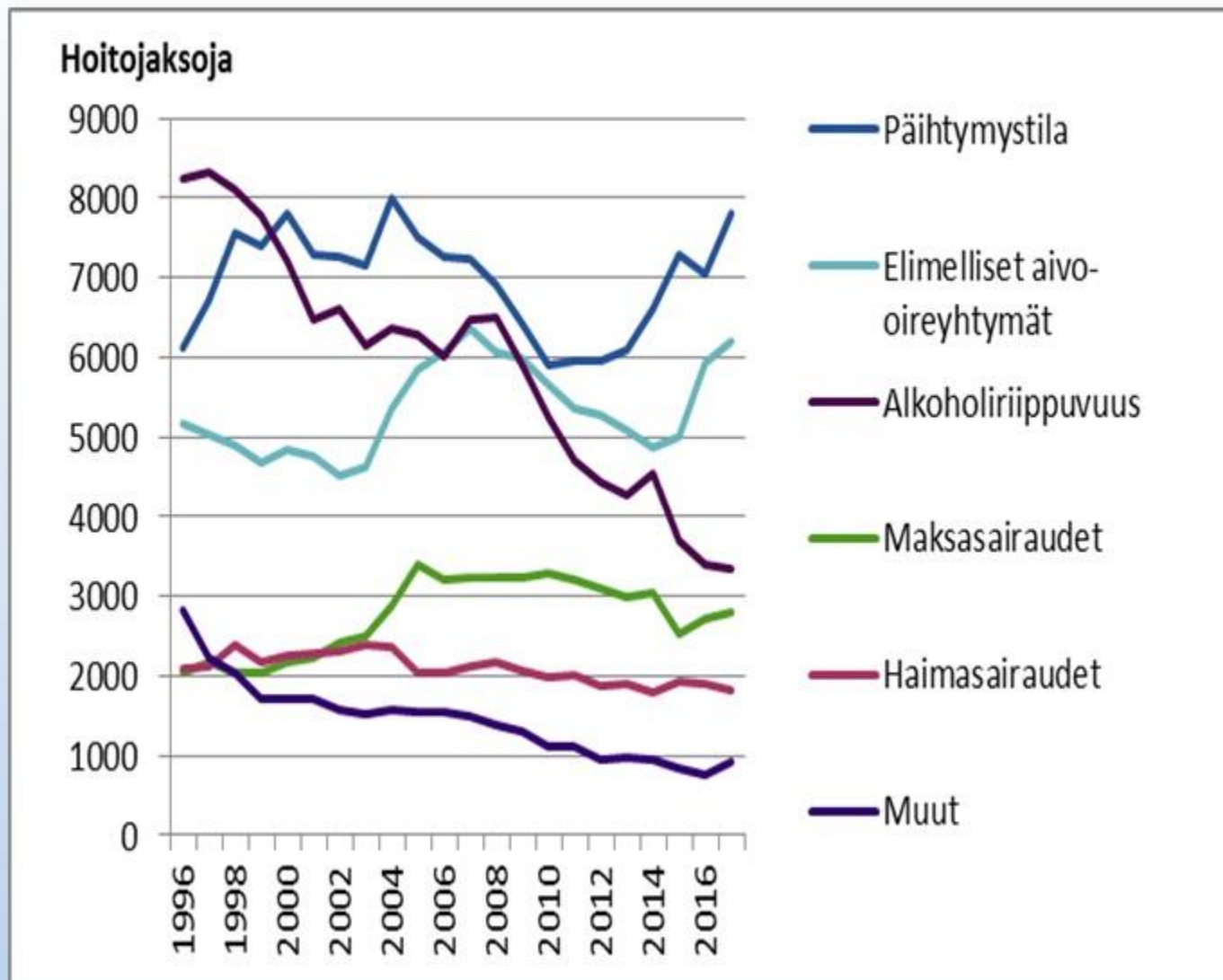
ALKOHOLINKÄYTTÖ SUOMESSA

- Runsaasti juovia on 400 000–500 000.
- Alkoholinkäyttö keskittyy viikonloppuihin ja päihtyminen on vakiintunut osa sosiaalista kanssakäymistä.
- Riskijuojia (miehillä 192 g viikossa, naisilla 120 g viikossa) on 25–64-vuotiaista 7–10 % ¹.
- Riskijuojia (96 g viikossa) on 65–74-vuotiaista noin 3 % ¹
- Lähes 5 % yli 30-vuotiaista on alkoholista riippuvaisia.

¹ Luvut ovat todellisuudessa suurempia, sillä väestötutkimuksissa alkoholinkäyttö ilmoitetaan todellista vähäisemmäksi.

ALKOHOLISAIRAUKSIEN HOITOJAKSOT TERVEYDENHUOLLON VUODEOSASTOILLA 1996-2017

DUODECIM

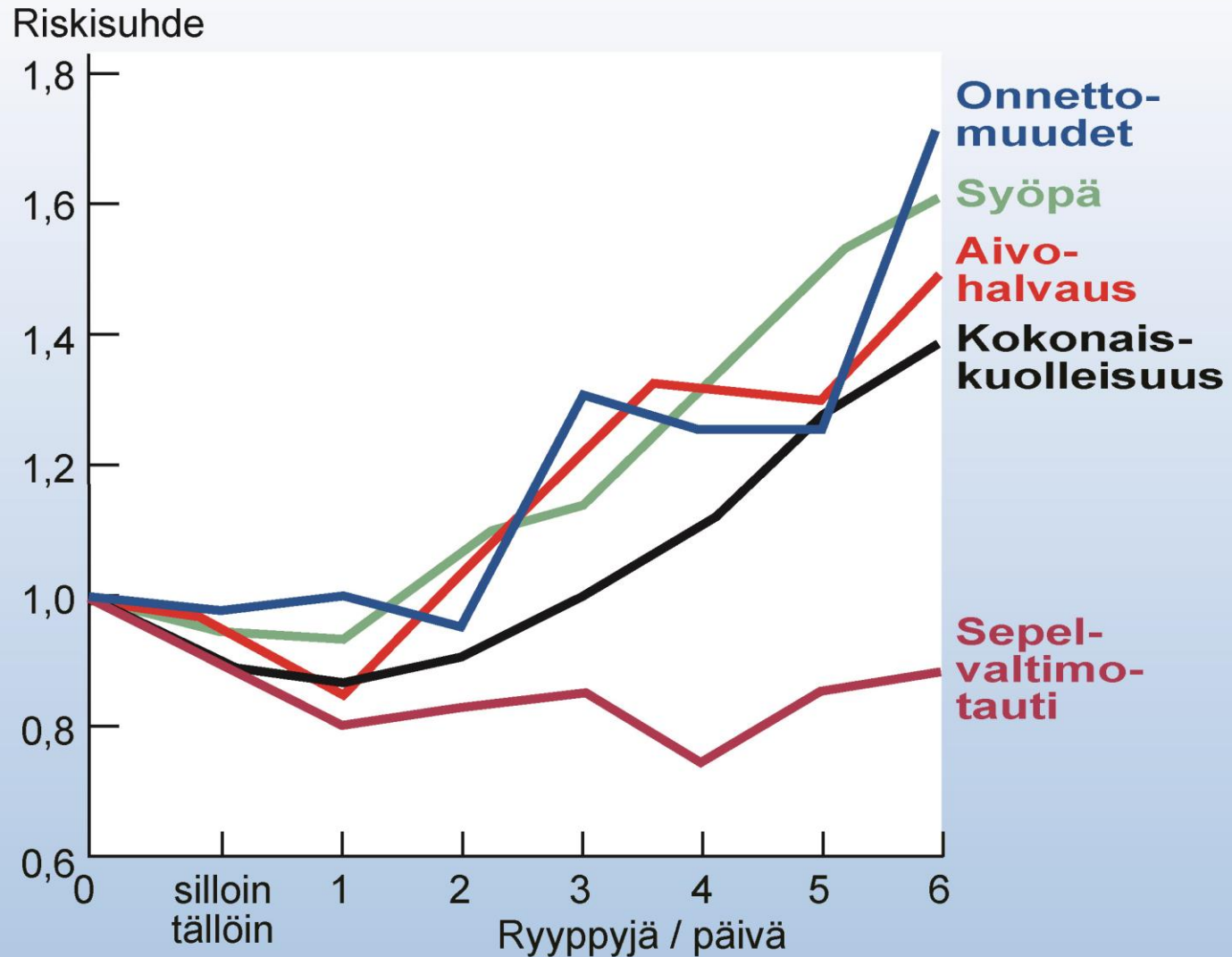
Lähde:THL

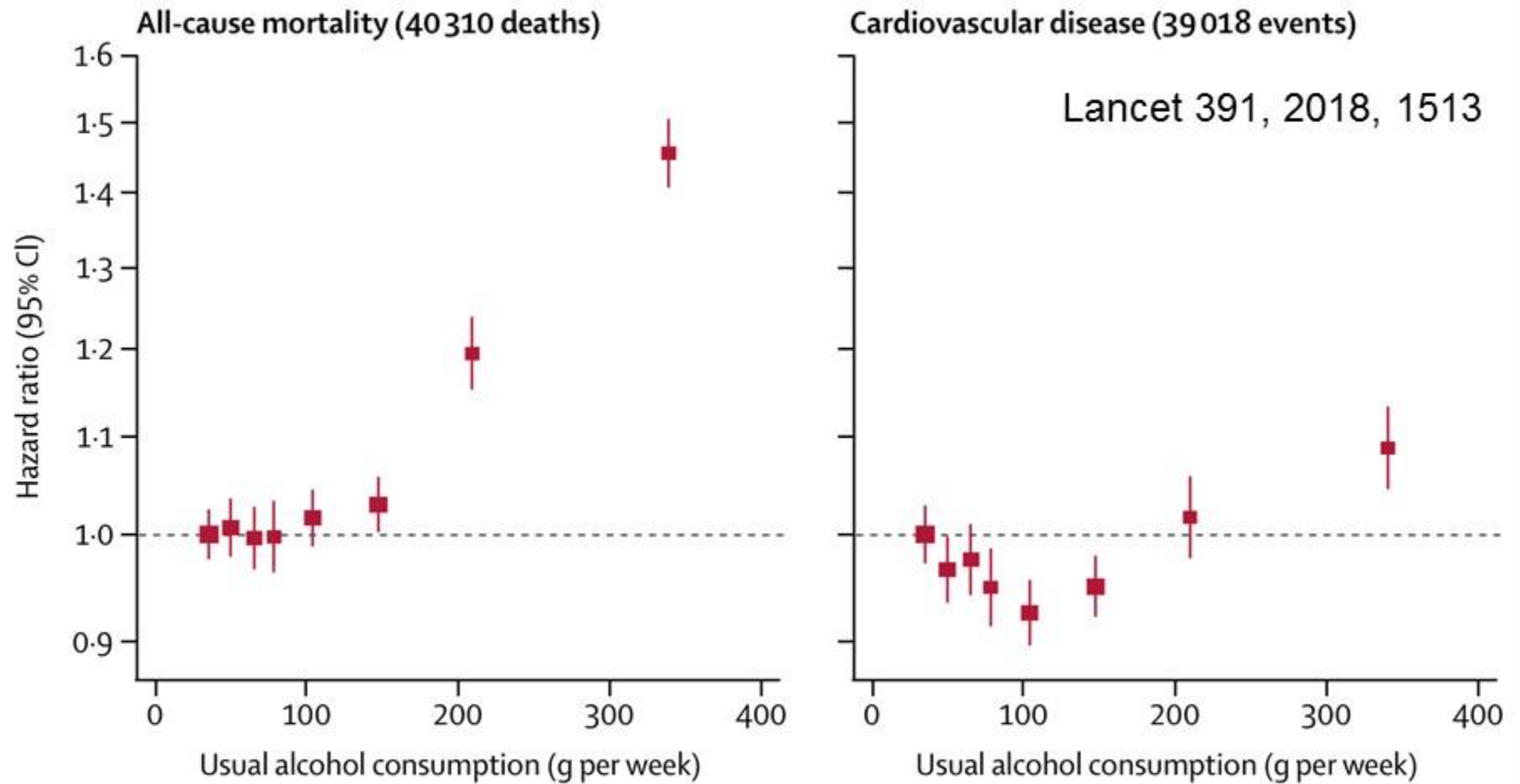
Alkoholin kokonaiskulutus (per 15-vuotta täyttänyt) sekä työikäisten (15-64v.) kuolleisuus alkoholiperäisiin tauteihin ja tapaturmaiseen alkoholimyrkytykseen 100 000 asukasta kohti 1970-2017

Lähde: Tilastokeskus ja THL 2018

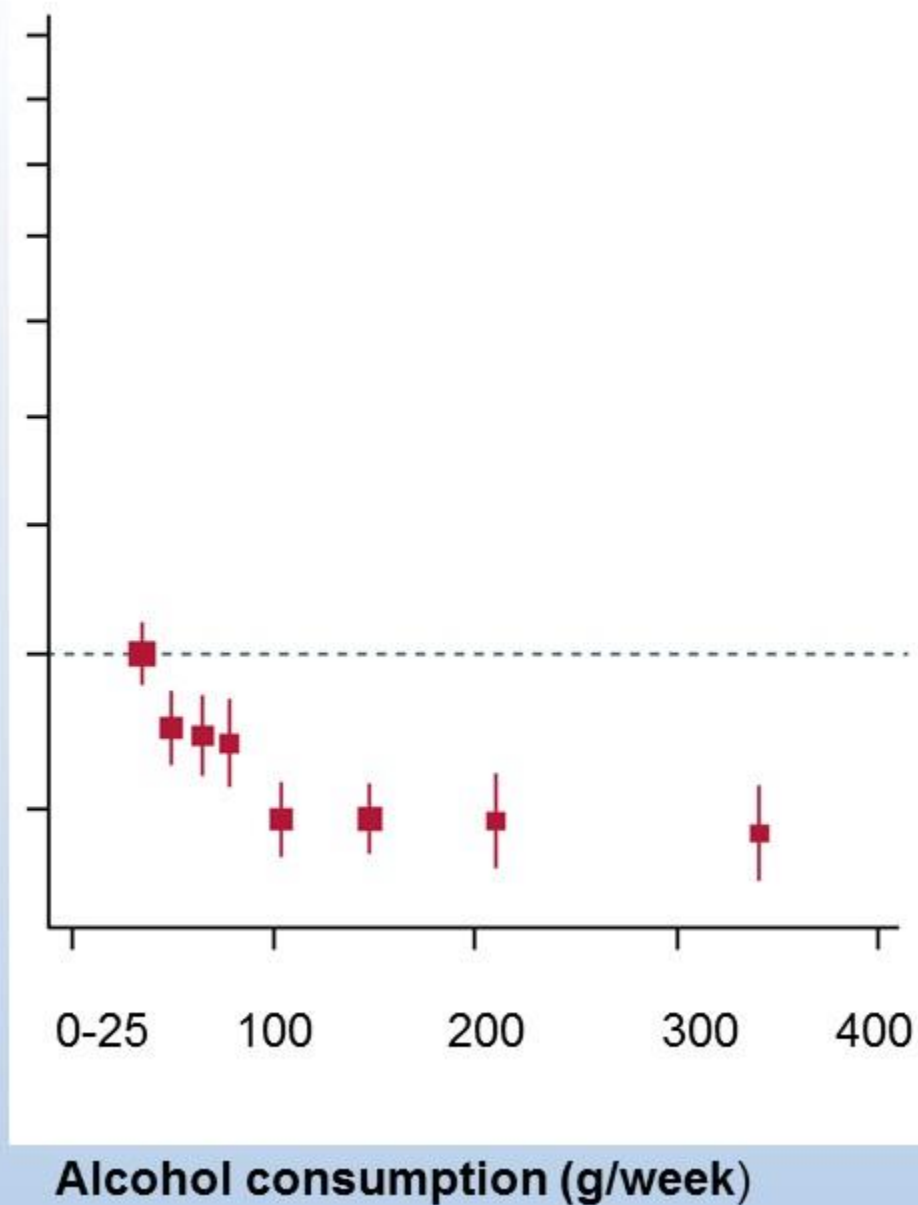
Alkoholin kulutus ja kuolemanvaara

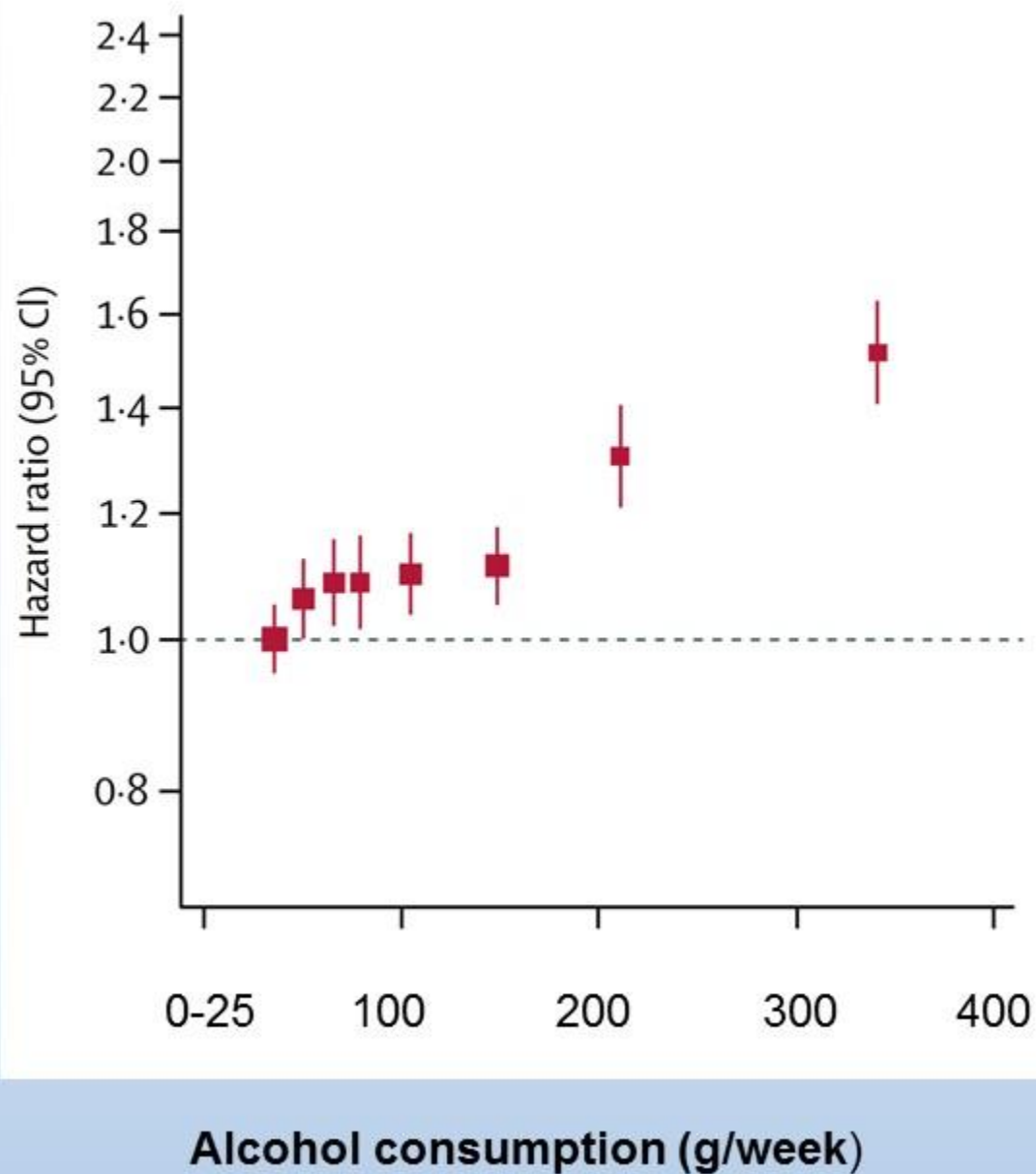
Figure 1: Associations of usual alcohol consumption with all-cause mortality and the aggregate of cardiovascular disease in current drinkers

Myocardial infarction (14539 events)

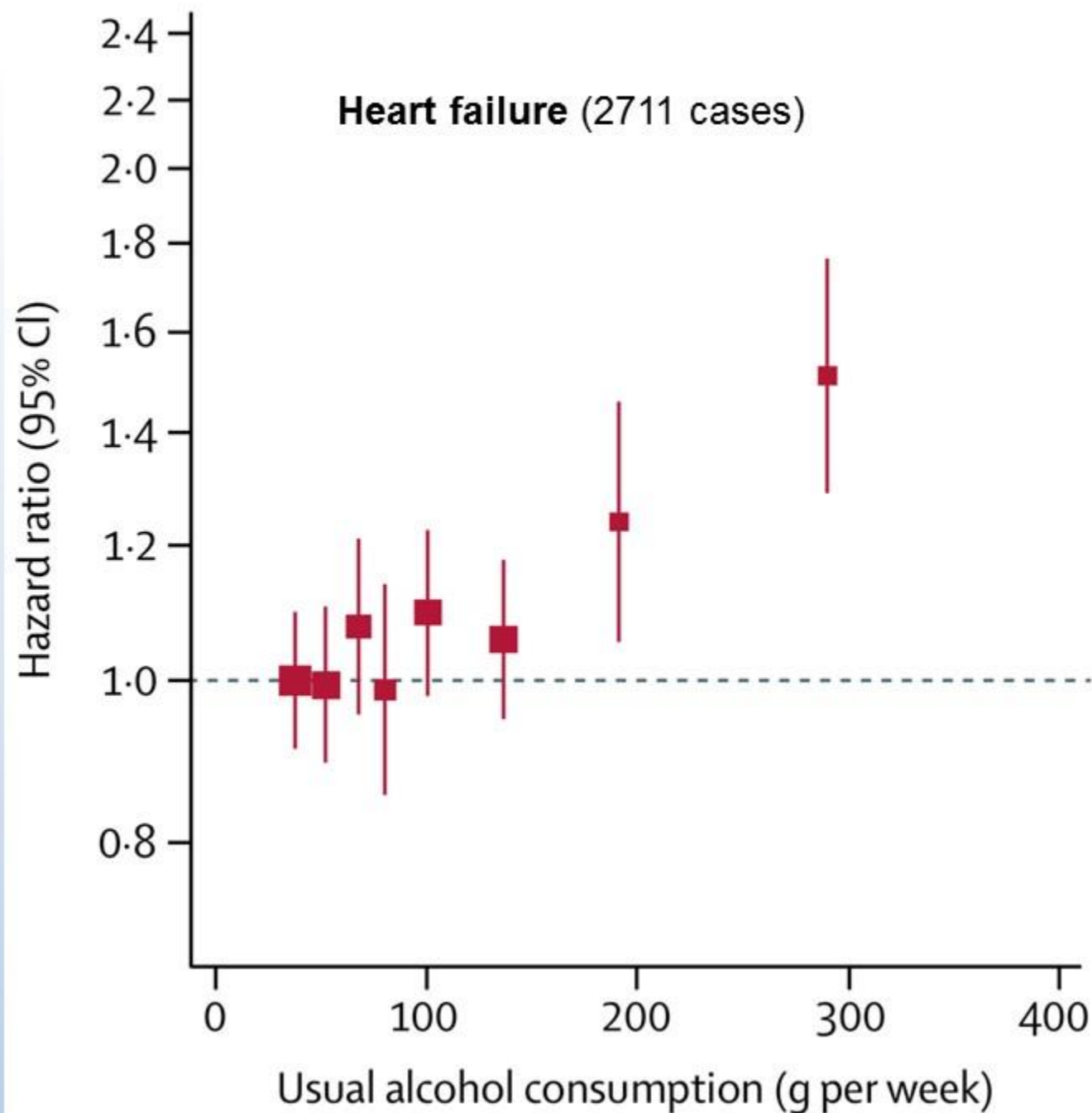

Lancet 391, 2018, 1513

All stroke (12 090 events)

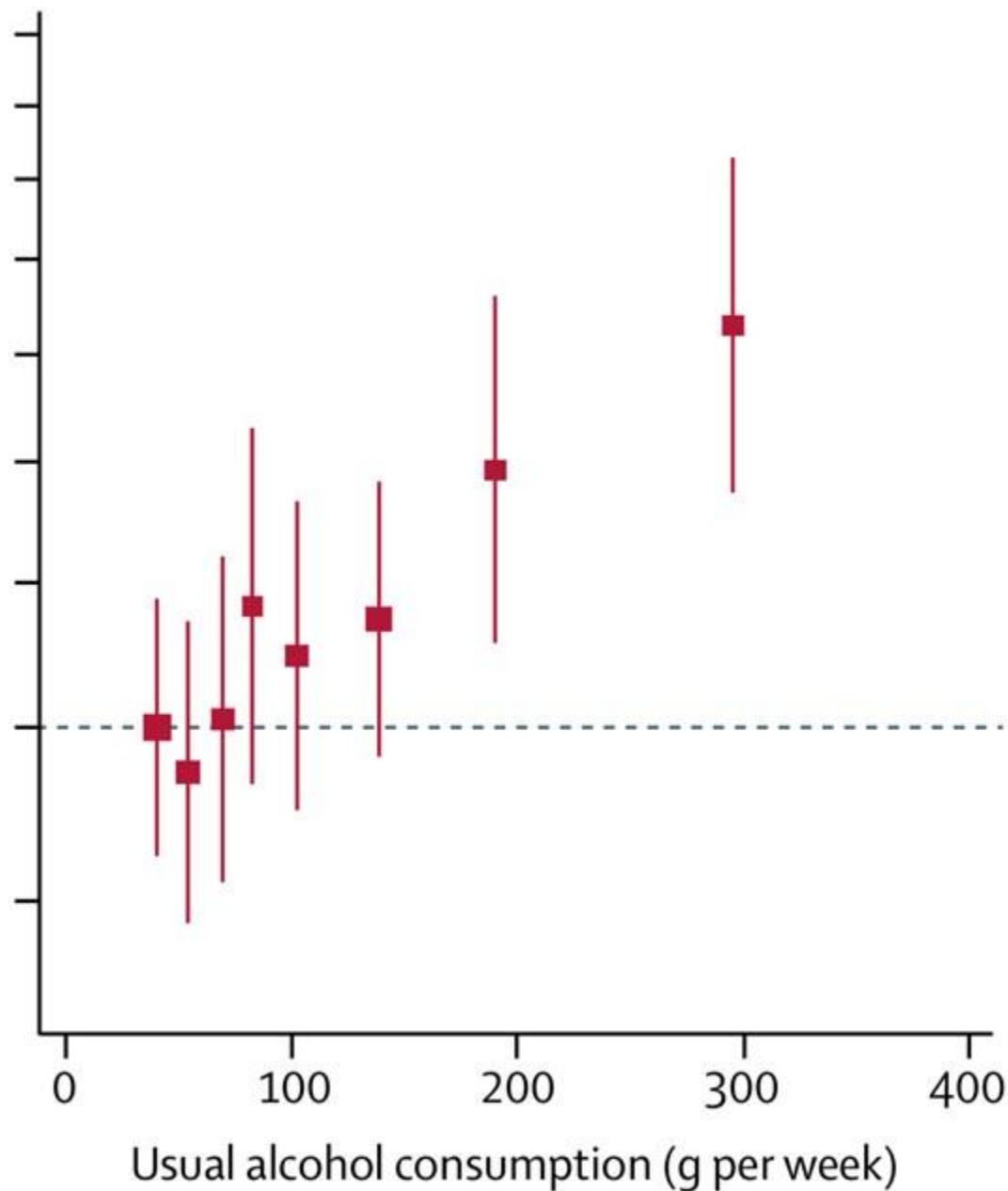
Lancet 391, 2018,
1513

Heart failure (2711 cases)

Lancet 391, 2018,
1513

Deaths from other types of cardiovascular disease (1121 deaths)

DUODECIM

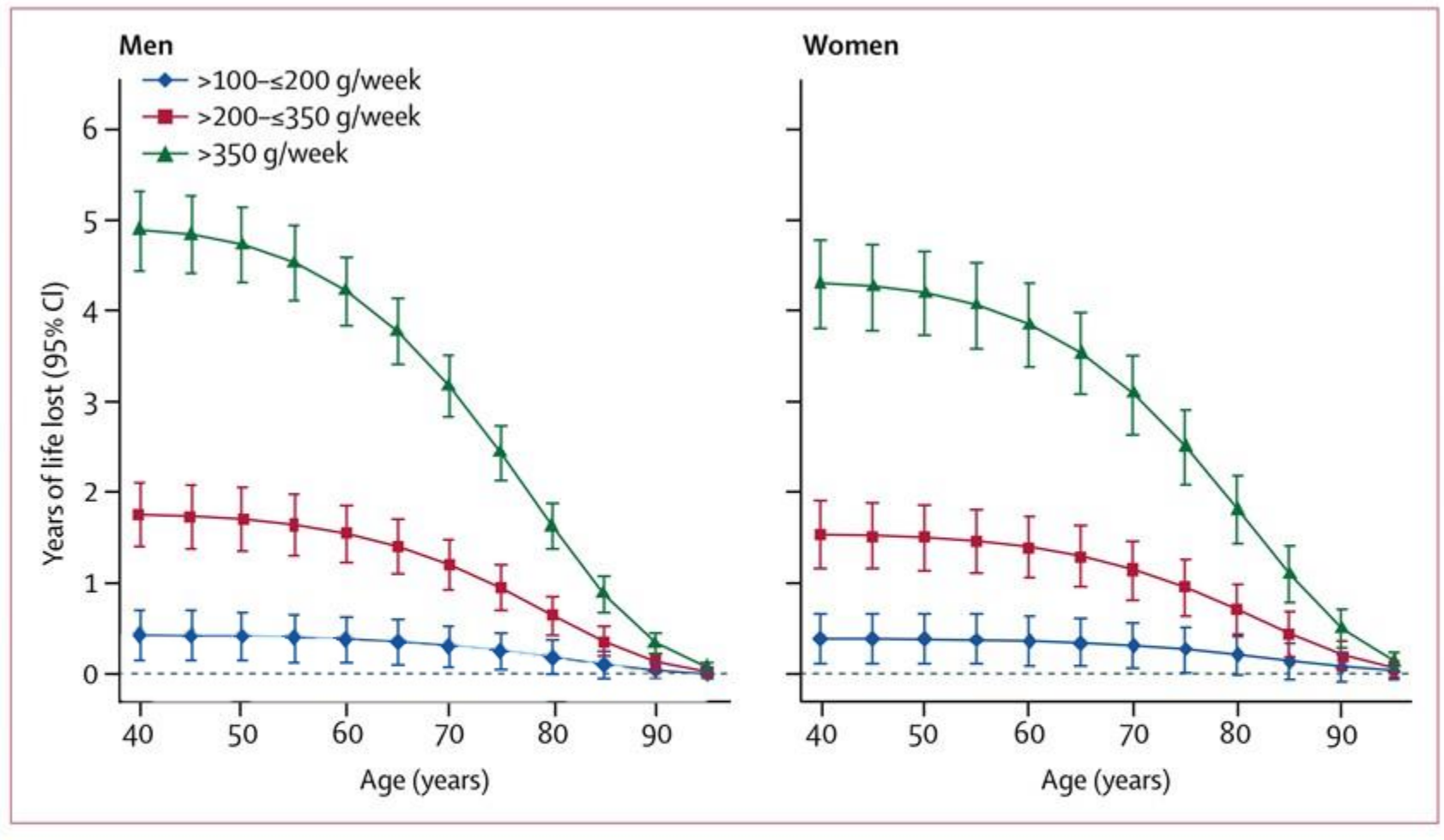
Lancet 391, 2018,
1513

ALKOHOLIN KÄYTÖN VÄLITÖN JA PITKÄAIKAINEN VAIKUTUS SYDÄN- JA VERISUONITAUTIRISKIIN

Kohtuukäyttö näyttää lisäävän sairastumisvaaraa käyttöä seuraavan 24 tunnin aikana ja vähentävän sen jälkeen.

Runsas käyttö lisää vaaraa sekä välittömästi että pitkällä aikavälillä.

Mostofsky et al. Circulation 2016; 133, 879

Alkoholin kulutuksen aiheuttamat menetetyt elinvuodet eri ikäisillä miehillä ja naisilla (Lancet 391, 2018, 1513)

ALKOHOLI JA SYDÄN- JA VERISUONITAUDIT VÄLITTÄVIÄ MEKANISMEJA

Haitallisia

Verenpaine ↑
VLDL ↑
Rytmihäiriöt ↑
Sydäninsuffiensissi ↑
Lihominen ↑
Unihäiriöt ↑

Hyödyllisiä

HDL ↑
LDL pitoisuus ↓, koko ↑
Fibrinogeeni ↓, fibrinolyysi ↑
Verihiutaleiden toiminta ↓
Insuliinin erityys ↓

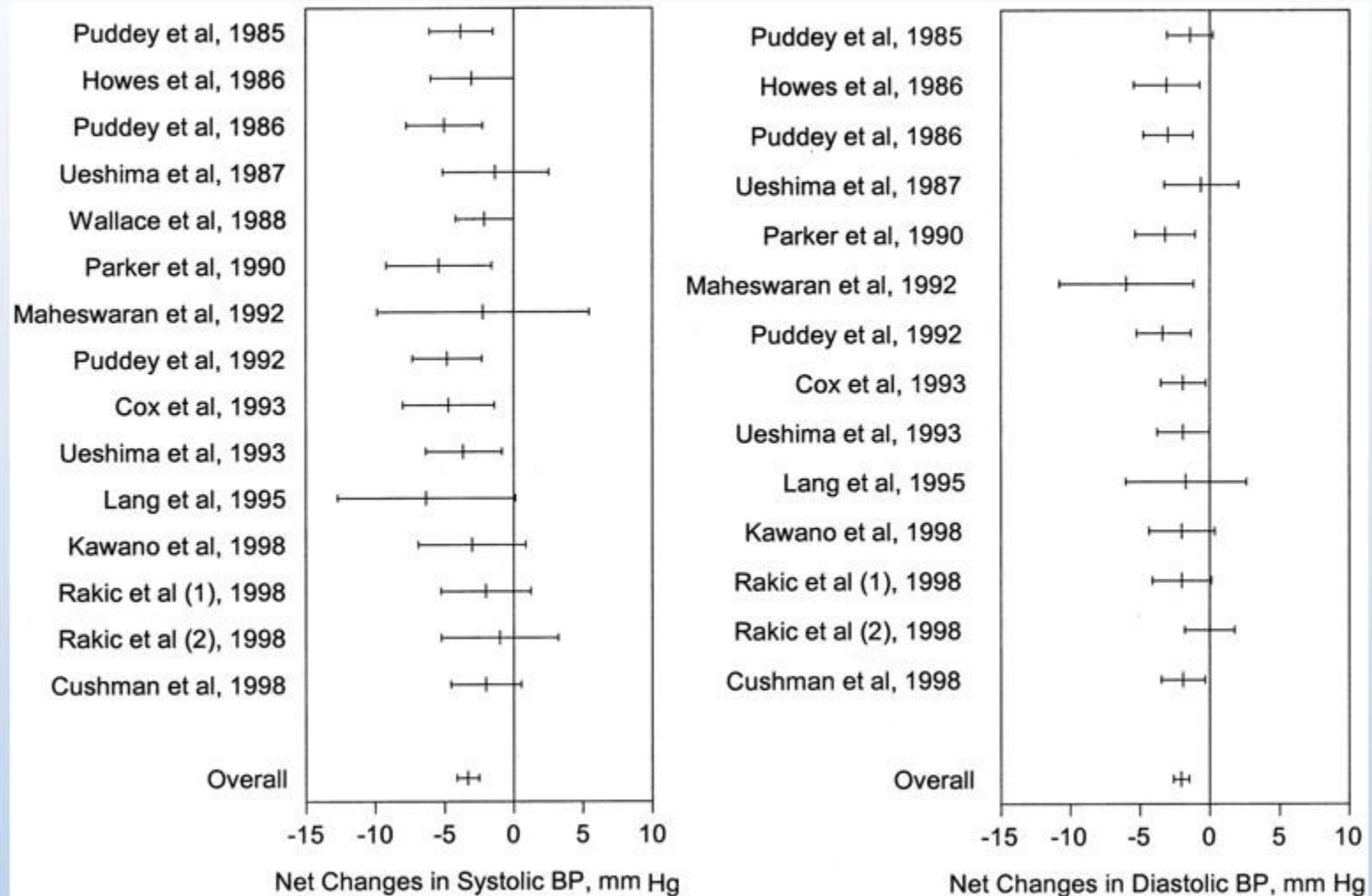

VERENPAINEN ERO ALKOHOLIA KÄYTTÄVIEN JA EI-KÄYTTÄVIEN VÄLILLÄ INTERSALT-TUTKIMUKSESSA (4844 MIESTÄ)

Alkoholin määrä viikossa (ml)	Systolinen RR mmHg	Diastolinen RR mmHg
1-49	0.00	0.55
50-99	1.17	1.01
100-199	1.47	1.07
200-299	0.69	0.58
300-499	2.70**	1.56*
>500	4.59***	3.04***

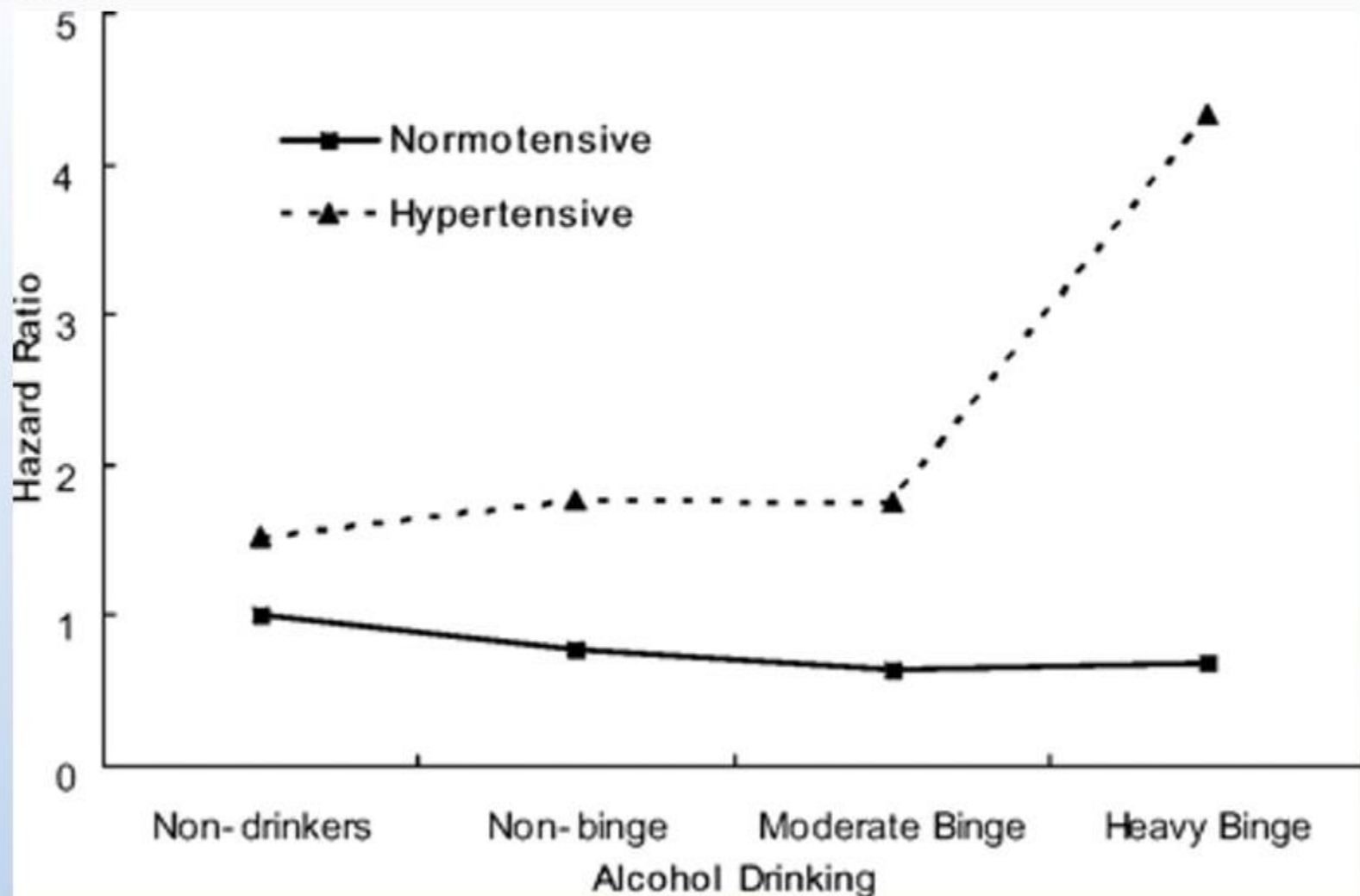
$p < 0.001$, *** $p < 0.01$; * $p < 0.05$

Average net change in systolic BP (left) and diastolic BP (right) and corresponding 95% CIs related to alcohol reduction intervention in 15 randomized controlled trials.

JOINT EFFECTS OF BINGE DRINKING HABIT AND BLOOD PRESSURE LEVEL ON THE RISK OF DEATHS FROM CARDIOVASCULAR DISEASE AMONG KOREAN MEN AGED > 55 YEARS

DUODECIM

TÄRKEÄ MUISTAA

- **Runsas alkoholinkäyttö on yhteydessä suurempaan **verenpaineen vaihteluun**, joka on itsenäinen sydän- ja verisuonitapahtumia ennustava tekijä.**
- **Runsas alkoholinkäyttö on **piilevän verenpainetaudin** (verenpaine ammattilaisten mittaamana normaali, kotimittauksessa kohonnut) tärkeä syy.**

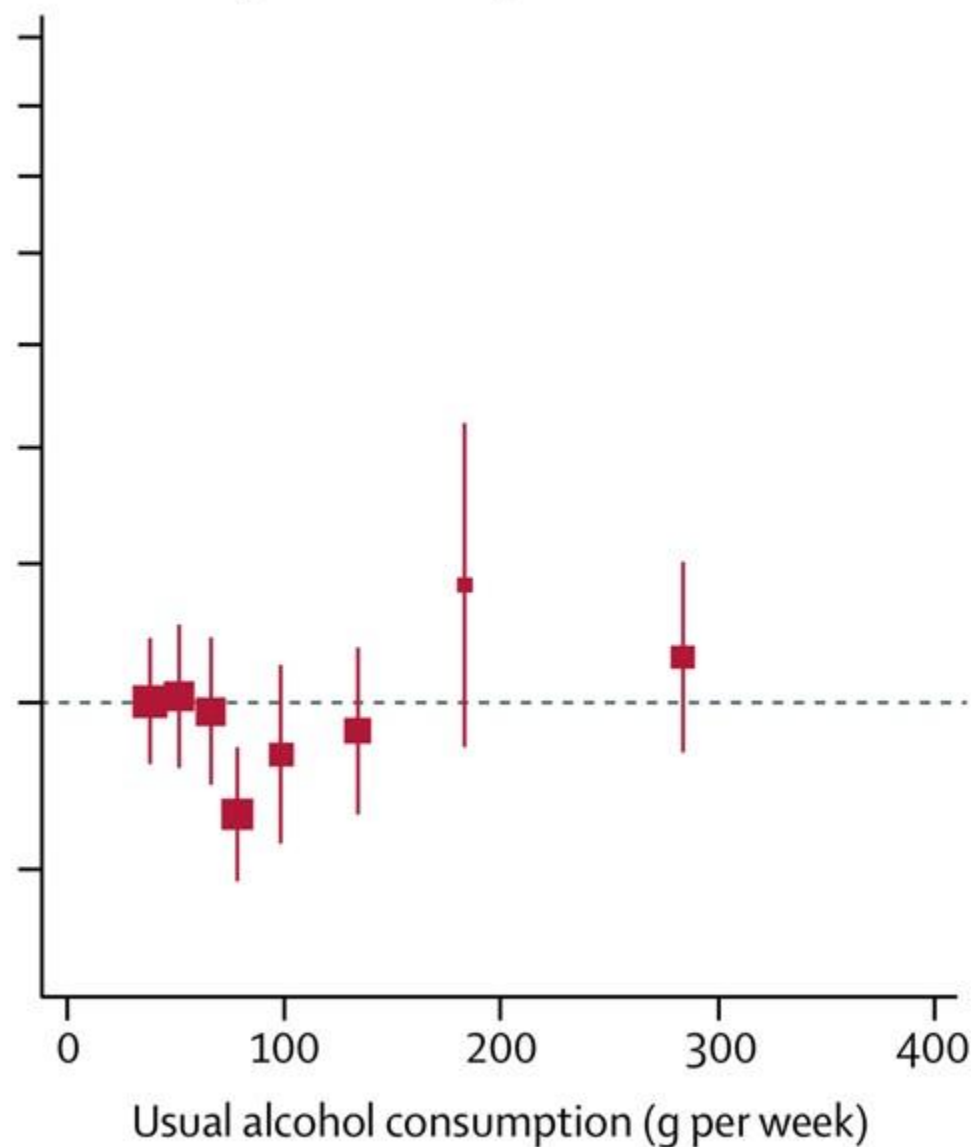
YHTEENVETO

- **Alkoholin juomisen jälkeen verenpaine laskee ensin muutaman tunnin ajan ja nousee sitten.**
- **Verenpaine nousee lineaarisesti alkoholinkäytön ylittäessä 2–3 annosta päivässä.**
- **Niillä, jotka juovat vähintään 300 g puhdasta alkoholia viikossa (2-3 annosta päivässä), verenpaine on 1–2/3-4 mmHg korkeampi kuin raittiilla.**
- **Humalajuominen on yhteydessä suurempiin verenpainearvoihin ja suurempaan sydän- ja verisuonitautien riskiin.**
- **Hypertension esiintyvyys on raittiisiin verrattuna 1,2–1,7-kertainen niillä, jotka juovat vähintään 300 g viikossa (2–3 annosta päivässä).**
- **Runsaan alkoholinkäytön vähentäminen laskee verenpainetta 2/3 mmHg.**

**KIITOS
MIELENKIINNOSTA!**

Coronary disease excluding myocardial infarction (7990 events)

Lancet 391, 2018,
1513

Alkoholin kokonaiskulutus, pahoinpitelyt ja maksasairauskuolleisuus 1969-2016

